

Силабус курсу Міграційні процеси в міжнародних відносинах

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 29 Міжнародні відносини
Спеціальність – 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма – «Міжнародне право»

Рік навчання: II, семестр: IV
Кількість кредитів: 5, мова викладання: українська

Керівник курсу:

Доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії держави і права
Тетяна ДРАКОХРУСТ

Контактна інформація:
t.drakokhrust@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни є вивчення та засвоєння основних засад міграційної політики у світовому та національному вимірах. Курс покликаний забезпечити всебічне вивчення основних аспектів міграційної політики (соціально-економічного, історико-демографічного, етнокультурного, правового) крізь призму політології з використанням світового та вітчизняного практично-прикладного досвіду сучасного регулювання міграційних процесів.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є висвітлення особливостей міграції в сучасному політичному процесі, розкритті тенденцій взаємозумовленості міграційної і політичної динаміки, визначенні особливого місця й ролі міграційного чинника в політичному житті. Здобувачі повинні оволодіти знаннями про структуру та динаміку міграційних переміщень у світовому та національному вимірах; про ключові тренди глобальних міграційних процесів у сучасному світі та місце і роль у них України; мати уявлення про світову політичну практику і правові механізми регулювання глобальних і регіональних міграційних процесів та про політико-правові інструменти керування міграційними процесами на національному рівні.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6 / 6	Тема 1. Теоретико-понятійний апарат дослідження міжнародної міграції	Знати основні теоретичні підходи до вивчення міжнародної міграції: функціональний, історико-структурний, економічний, соціологічний. Основні фактори міграції (за Е. Лі): 1) пов'язані з місцем походження; 2) пов'язані з призначенням; 3) заважаючі фактори; 4) особистісні фактори. Фактори, які впливають на інтенсивність міграційних процесів (за Е. Лі).	Тести, питання
4 / 4	Тема 2. Соціально-економічна сутність міграції в міжнародному вимірі	Аналізувати історичний розвиток та особливості формування міжнародної трудової міграції. Особливості міжнародного ринку праці. Теорії міжнародної трудової міграції. Джерела даних про міжнародну міграцію. Визначити проблеми дослідження міжнародної міграції	Кейси

		та заходи щодо їх вирішення. Проблеми, які виникають внаслідок міграційного руху населення.	
4 / 4	Тема 3. Міжнародні інституційні основи процесів міграційного регулювання. Правове регулювання нелегальної міграції	Знати міграційні процеси. Управління міграційними процесами як політична проблема. Поняття міграційного права, його предмет, методи та функції. Суб'єкти міграційного права. Джерела міграційного права. Міжнародні організації з міграції. Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Міжнародна організація з міграції (МОМ), Міжнародна організація праці (МОП). Міжнародно-правові документи з питань міграції. Міжнародна конвенція про захист прав усіх трудящих-мігрантів. Біженці та права людини.	Тести, питання
4 / 4	Тема 4. Сучасні тенденції міграційних процесів у Європі та виклики для міграційної політики ЄС	Знати та аналізувати проблеми та перспективи міграційної політики ЄС. Європеїзація у сфері міграції: зовнішній вимір ЄС. Співпраця України та ЄС з питань міграції. Потреба Європи в припливі молоді. Демографічна криза в Євросоюзі. Потреби європейського ринку в кадрах як виклик для міграційної політики. Європейська міграційна криза: 2015 -... Причини масової міграції. внутрішній проблеми в країнах походження мігрантів.	Кейси
4 / 4	Тема 5. Міграційні процеси та політика в Центральній Європі	Знати та вміти аналізувати плив розширення ЄС на міграційні процеси в Центральній Європі. Трудова міграція як феномен падіння «залізної завіси». Маятникова прикордонна міграція до сусідніх країн. Вплив міграції в Центральній Європі	Кейси, написання есе, презентація результатів дослідження
6 / 6	Тема 6. Міграційна політика в Україні	Знати та розуміти поняття державної міграційної політики. Міграційна політика в забезпеченні національної безпеки. Особливості процесів регулювання еміграції в Україні. Структура міграційних потоків в Україні. Проблема у внутрішніх мігрантах в Україні. Правове регулювання та порядок виїзду громадян за кордон і повернення в Україну. Умови та порядок імміграції в Україну. Правове регулювання, умови та порядок в'їзду, виїзду з України та транзитного проїзду через територію України іноземців та осіб без громадянства.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Конвенція про спрощення процедури інспекції емігрантів на борту суден № 21: Конвенція від 26 травня 1926 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/993_191 (дата звернення: 10.11.2019).

2. Конвенція про запровадження міжнародної системи співробітництва у збереженні прав мігрантів на пенсію по інвалідності, старості та на випадок втрати годувальника № 48: Конвенція від 22 червня 1935 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/993_153.

3. Конвенція про працівників-мігрантів № 97: Конвенція від 01 липня 1949 року. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/993_159 .

4. Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення № 143: Конвенція від 24 червня 1975 року. URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/993_163 .

5. Конвенція про статус біженців: Конвенція від 28 липня 1951 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_011 .

6. Євстігнєєв А.С. Проблеми правового забезпечення екологічної безпеки у сфері спеціального природокористування в Україні. дис. ... доктора юрид.наук. 12.00.06. К: Інст. держави і права ім. В.Корецького Нац.академії наук України , 2019. 434 с.

7. Декларація [ООН] про територіальний притулок : прийн. резолюцією 2312 (XXII) Ген. Асамблеї від 14.12.1967 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_316.

8. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) : від 08.06.1977 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/ card/995_199.

12. Європейська конвенція про інформацію щодо іноземного законодавства : від 07.06.1968 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/ show/995_112.

13. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів : від 24.11.1977 ETS № 93 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov. ua/laws/show/994_307.

14. Європейська культурна конвенція : від 19.12.1954 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_213.

15. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями : від 21.05.1980 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106.

16. Європейська угода про передачу відповідальності за біженців : від 16.10.1980 ETS № 107 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/994_306.

17. Європейська угода про скасування віз для біженців : від 20.04.1959 ETS № 31 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/994_311.

18. Moreno-Lax, V., et al., The EU Approach on Migration in the Mediterranean, Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, June 2021.

19. Maciejewski, M., Management of the external borders, Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs of the Directorate-General for Internal Policies of the Union, October 2021.

20. Radjenovic, A., Protection of EU external borders, European Parliamentary Research Service, June 2019.

21. Discoverig migration between Visegrad countries and Eastern Partners Czechia, Hungary, Poland, Slovakia, Belarus, Georgia, Ukraine and Moldova on the eastern edges of the Schengen area. Budapest: HAS RCAES Geographical Institute, 2018, P. 41-71.

22. Grzymała-Kazłowska, Aleksandra. Migration and Socio-Demographic Processes in Central and Eastern Europe: Characteristics, Specificity and Internal Differences In: Central and Eastern European Migration Review, Vol. 2, No. 1, June 2018, P. 5-12.

23. Migration in Ukraine Facts and Figures, International Organization for Migration (IOM) Mission in Ukraine, Second Edition 2021. URL: http://www.iom.org.ua/sites/default/files/eng_ff_f.pdf.

24. Current Migration Trends in V4 Counties: Focus on Migration from Ukraine, Ed. V. Benc, Presov, 2019. P. 33-44.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та

екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та інші причини) навчання може відбуватись в он-лайн формі за наявності дозволу адміністрації університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30	40	30
1. Усне опитування під час заняття (3 теми по 10 балів = 30 балів) 2. Модульна контрольна робота = 70 балів	1. Усне опитування під час заняття (3 теми по 10 балів = 30 балів) 2. Модульна контрольна робота = 70 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПІЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 40 балів. 3. Захист КПІЗ = 40 балів.

Шкала оцінювання студентів

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
85-89	добре	B
75-84		C
65-74	задовільно	D
60-64	достатньо	E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F